

Nr 217

Av herr **Munktell m. fl.**, *angående dispens för sjukkassa att utgiva ersättning för kostnad för sjukgymnastisk behandling.*

Som förutsättning för erhållande av ersättning från allmän sjukkassa för kostnader för sjukgymnastisk behandling gäller jämlikt bestämmelserna i de allmänna sjukkassornas stadgar, att behandlingen skall ha meddelats av läkare, legitimerad sjukgymnast eller person som upptagits i en av riksförsäkringsanstalten fastställd förteckning över personer med sjukgymnastisk utbildning men utan svensk legitimation som sjukgymnast. I förteckningen är för närvarande upptagna 100 personer.

Det råder stor brist på legitimerade sjukgymnaster här i landet, och som allmänna beredningsutskottet framhöll i sitt utlåtande nr 7 vid förra årets A-riksdag finns det anledning antaga att bristen kommer att tilltaga under de närmaste åren. Då riksförsäkringsanstalten är mycket restriktiv med att föra upp personer på den särskilda förteckningen, kan man inte vänta att tillgången på sjukgymnaster, för vilkas behandlingskostnader ersättning utgår enligt sjukförsäkringslagen, inom den närmaste tiden kommer att öka.

Enligt vår mening är det i och för sig riktigt att restriktivitet iakttages vid uppförande av personer på den särskilda förteckningen. Det kan emellertid förekomma fall där en uppmjukning av nuvarande normer bör ske. Vad vi syftar på är behandling av bl.a. spastiskt sjuka och polioskadade personer. Ifrågavarande personer måste ofta ha kontinuerliga behandlingar för att inte en försämring i deras tillstånd skall inträda. En fortlöpande behandling av sådant slag är i många fall förutsättningen för att den skadade skall kunna upprätthålla en tjänst och därmed fullgöra sin insats i produktionen. Men å andra sidan är det inte nödvändigt att för behandlingen äga kunskaper i fråga om sjukgymnastikens alla grenar. I många fall innebär behandlingen av dylika fall ett relativt enkelt rörelseschema, och det är ofta tillräckligt, att den behandlande har någon erfarenhet av sjukgymnastik samt därjämte meddelas erforderliga instruktioner av läkare.

Om personer som är i behov av sjukgymnastisk behandling vistas på en ort, där tillgång till behandling av legitimerad eller på riksförsäkringsanstaltens förteckning uppförd sjukgymnast saknas, så måste de själva svara för behandlingskostnaderna, vilka med hänsyn till att behandlingarna måste ske ofta blir mycket höga. Regelbundna resor till och från platser där sådan sjukgymnast finnes torde i de flesta fall vara uteslutna på grund av sjukdomens karaktär. Med hänsyn till sjukgymnasternas stora arbetsbörda är det ej heller sannolikt, att de anser sig kunna företa resorna till patienterna, framför allt då det blir fråga om längre resor. Dessa svårigheter kan nödgå

de handikappade att avbryta en för dem lämplig och lönande sysselsättning för att söka sig till en ort, där sjukgymnast finnes, även om det där ej går att få någon anställning eller endast en sämre avlönad anställning kan erhållas. Rent psykiskt kan detta inverka menligt på deras allmänna hälsotillstånd.

Vi anser därför att dispens avseende begränsade, i vart särskilt fall angivna behandlingar skulle få meddelas av riks försäkringsanstalten. Som villkor för meddelande av dispens bör uppställas, att behandling av legitimerad sjukgymnast eller av person upptagen i förteckningen inte går att få på orten. Den person, som skall utföra behandlingen, skall också av läkare ha förklarats lämplig att ge ifrågavarande behandlingar. För att förhindra missbruk av ersättningsbestämmelserna bör medgivandet endast omfatta behandling av en viss eller vissa personer. Det kan också ifrågasättas om inte dispensen skulle göras tidsbegränsad och att riks försäkringsanstalten sålunda efter viss, icke alltför lång tid skall pröva om förutsättningar fortfarande är för handen för meddelande av dispens i det speciella fallet. För att skapa garantier för att behandlingen verkligen utföres på ett riktigt sätt bör den fortlöpande kontrolleras av läkare.

Uppdrar man så snäva gränser, som vi här föreslagit, för meddelande av dispens, är vi övertygade om att något intrång icke sker i den verksamhet som utövas av legitimerade eller på förteckningen uppförda sjukgymnaster. Ej heller kommer reformen att innebära någon eftergift i de höga krav som bör ställas på sjukgymnastiken i allmänhet. För de spastiskt sjuka och polioskadade och andra, som är i långvarigt beroende av sjukgymnastisk behandling, skulle reformen däremot vara av stor betydelse.

Under återopande av det anförda hemställes,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en skyndsam utredning i fråga om möjligheten för riks försäkringsanstalten att vid tillämpning av 18 § sjukförsäkringslagen lämna dispens för sjukkassa att utgiva ersättning för försäkrads kostnad för sjukgymnastisk eller därmed jämförlig behandling under ovan redovisade förutsättningar.

Stockholm den 27 januari 1959

Henrik Munktell

Ingemund Bengtsson
i Varberg

Brita Elmén

Johannes Antonsson

Stina Wallerius-Gunne *Fredrik-Adolf Hamilton*

Folke Nihlfors